

Uchwała nr 43/2011
Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu

z dnia 14 grudnia 2011 roku

w sprawie projektowania i wdrożenia programów kształcenia zgodnie
z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

z dnia 1 września 2011 r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu (Dz. U. Nr 196, poz. 1167);

z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. nr 243, poz. 1445);

z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520), uchwała się, co następuje:

§ 1

Określa się terminy, wymaganą dokumentację oraz procedury modyfikacji obecnych programów nauczania i projektowania nowych programów studiów zgodnie z zasadami Krajowych Ram Kwalifikacji.

§ 2

1. Do 15 lutego 2012 r. Przewodniczący Kierunkowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przedkładają Prorektor ds. nauki, dydaktyki i spraw studenckich propozycje **programów kształcenia** (opisu procesu) prowadzącego do uzyskania kierunkowych efektów kształcenia dla studiów I stopnia na kierunkach: administracja, architektura krajobrazu, bezpieczeństwo i higiena pracy, dziennikarstwo i komunikacja społeczna, filologia, gospodarka przestrzenna, kosmetologia, logistyka, pedagogika, turystyka i rekreacja oraz studiów II stopnia dla kierunku administracja.
2. 29 lutego 2012 r. Senat zatwierdza programy kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów obowiązujące od roku akademickiego 2012/2013.
3. 30 maja 2012 r. Senat zatwierdza plany studiów dla poszczególnych kierunków studiów obowiązujące od roku akademickiego 2012/2013.

§ 3

1. Dokumentacja programu kształcenia (załącznik 1):

I. Ogólna charakterystyka programu kształcenia:

- 1) nazwa kierunku studiów;
- 2) poziom (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia) i profil kształcenia (ogólnoakademicki lub praktyczny);

- 3) liczba semestrów (liczbę punktów ECTS) konieczną do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów: studia licencjackie – 6 semestrów (180 pkt. ECTS), studia inżynierskie – 7 semestrów (210 pkt. ECTS), studia drugiego stopnia – 4 semestry (120 pkt. ECTS);
- 4) forma studiów (studia stacjonarne i/lub niestacjonarne);
- 5) tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta studiów (licencjat, inżynier, magister);
- 6) uzasadnienie związku kierunku studiów z misją uczelni oraz ze *Strategią rozwoju PWSZ AS w Wałbrzychu na lata 2010-2015*;
- 7) ogólne cele kształcenia, przewidywane możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów (sylwetka absolwenta);
- 8) wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje kandydata na studia, czyli zasady rekrutacji);
- 9) przyporządkowanie kierunku studiów (profilu kształcenia ogólnoakademickiego lub praktycznego) do obszaru lub obszarów kształcenia w zakresie n. humanistycznych, n. społecznych, n. ścisłych, n. przyrodniczych, n. technicznych, n. medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznych, n. rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz o sztuce - patrz Rozporządzenie MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji);
- 10) opis efektów kształcenia prowadzącego do uzyskania kompetencji inżynierskich (j. w.);
- 11) wskazanie dziedziny/dziedzin nauki i dyscypliny/dyscyplin naukowej/naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku (patrz Rozporządzenie MNiSW w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz. U. nr 179, poz. 1065));
- 12) uzasadnienie związku kierunku studiów z podejmowaną działalnością naukową-badawczą (dotyczy studiów drugiego stopnia);

II. Efekty kształcenia:

- 1) odniesienie kierunkowych efektów kształcenia do obszarowych efektów kształcenia – załącznik nr 1a;
- 2) odniesienie modułów kształcenia (grupy przedmiotów lub przedmiotów) do **efektów kształcenia dla kierunku** – załącznik nr 1b - wraz z przypisaniem określonej liczby pkt. ECTS, zakładając, że **1 pkt. ECTS = 25 godzin pracy studenta**;
- 3) matryca efektów kształcenia – załącznik nr 1 c;
- 4) efekty kierunkowe w odniesieniu do metod kształcenia, czyli do form prowadzenia zajęć: wykłady, konwersatoria (ćwiczenia audytoryjne), seminaria, ćwiczenia (laboratoryjne, terenowe, warsztatowe), zajęcia projektowe (pracownia) - załącznik nr 1d;
- 5) sposoby weryfikacji (metody oceny) zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez studenta (egzamin ustny lub egzamin pisemny: test, pytania problemowe, praca pisemna np. esej) - załącznik nr 1e;
- 6) odniesienie kompetencji inżynierskich przez kierunkowe efekty kształcenia – załącznik nr 1f;
- 7) plan studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.

III. Wartości wskaźników charakteryzujących program kształcenia (patrz - opracowanie A. Kraśniewskiego (2011) – Jak przygotować programy kształcenia zgodnie z wymaganiami wynikającymi z Krajowych Ram kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego?, www.mnisw.gov.pl)

- 1) procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z obszarów kształcenia w łącznej liczbie pkt. ECTS;

- 2) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów;
- 3) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
- 4) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych;
- 5) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje praktyki (**zakładając, że jeden tydzień praktyki = 2 pkt. ECTS**);
- 6) minimalna liczba godzin ECTS, którą student musi uzyskać, realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów;
- 7) liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując moduły kształcenia podlegające wyborowi (np. moduły specjalnościowe, praktyki zawodowe, seminaria i praca dyplomowa);
- 8) minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach z wychowania fizycznego.

2. Program kształcenia umożliwi studentowi wybór modułów kształcenia, którym przypisuje się punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, określonej dla danego kierunku i poziomu studiów.

3. Program kształcenia dla studiów filologicznych przygotowujących do zdobycia kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu nauczyciela, uwzględni ministerialne standardy kształcenia nauczycieli.

4. Szczegółowe zasady dyplomowania tj. egzaminu dyplomowego i pracy dyplomowej: licencjackiej (10 pkt. ECTS), inżynierskiej (15 pkt ECTS), magisterskiej (20 pkt. ECTS) zostaną przedstawione w odrębnym Zarządzeniu Rektora.

§ 4

Wykaz dokumentów opisujących program kształcenia zawiera załącznik nr 1 do Uchwały.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Tabela odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych

Nazwa kierunku studiów:		
Poziom kształcenia:		
profil kształcenia:		
Symbol kierunkowych efektów kształcenia	Kierunkowe efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru (obszarów)
Wiedza		
K_W01		
K_W02		
.....		
Umiejętności		
K_U01		
K_U02		
.....		
Kompetencje społeczne		
K_K01		
K_K02		
.....		

OBJAŚNIENIA

Symbol efektu tworzą:

- litera K – dla wyróżnienia, że chodzi o efekty kierunkowe,
- znak _ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K – dla oznaczenia kategorii efektów (W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne),
- numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0).

W kolumnie odniesienia do obszarowych efektów kształcenia należy wskazać symbole efektów kształcenia zaczerpnięte z opisu efektów kształcenia dla ośmiu wyodrębnionych w KRK obszarów kształcenia, zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji*. Występujące w tym opisie symbole są złożone z następujących elementów:

- litera określająca nazwę obszaru kształcenia:
 - H: obszar kształcenia odpowiadający naukom humanistycznym,
 - S: obszar kształcenia odpowiadający naukom społecznym,
 - X: obszar kształcenia odpowiadający naukom ścisłym,
 - P: obszar kształcenia odpowiadający naukom przyrodniczym,
 - T: obszar kształcenia odpowiadający naukom technicznym,
 - M: obszar kształcenia odpowiadający naukom medycznym, naukom o zdrowiu oraz naukom o kulturze fizycznej,
 - R: obszar kształcenia odpowiadający naukom rolniczym, leśnym i weterynaryjnym,
 - A: obszar kształcenia odpowiadający naukom o sztuce,
- cyfra 1 lub 2, określająca poziom kształcenia (1 – studia/kwalifikacje pierwszego stopnia, 2 – studia/kwalifikacje drugiego stopnia),
- litera A lub P, określająca profil kształcenia (A – profil ogólnoakademicki, P – profil praktyczny),
- znak _ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K – dla oznaczenia kategorii efektów (W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne),
- numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0).

Tabela odniesień efektów modułowych do efektów kształcenia dla kierunku

Nazwa kierunku studiów:		
Nazwa modułu:		
Symbol modułowych efektów kształcenia	Modułowe efekty kształcenia*	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku
Wiedza		
K_W01		
K_W02		
.....		
Umiejętności		
K_U01		
K_U02		
.....		
Kompetencje społeczne		
K_K01		
K_K02		
.....		

*- modułem jest:

- 1) grupa przedmiotów ogólnouniversyteckich (język angielski, wychowanie fizyczne, technologia informacyjna, ochrona własności intelektualnej, BHP i ergonomia, przedmioty humanistyczne, np. socjologia, psychologia, komunikacja społeczna) - 15 pkt. ECTS;
- 2) grupa przedmiotów podstawowych;
- 3) grupy przedmiotów kierunkowych;
- 4) grupa przedmiotów specjalnościowych (przedmioty do wyboru) - 54 pkt. ECTS dla licencjatu, 63 pkt. ECTS dla studiów inżynierskich, 36 pkt. ECTS dla studiów drugiego stopnia;
- 5) praktyka zawodowa – 1 tydzień = 2 pkt. ECTS;
- 6) praca dyplomowa: seminaria oraz przygotowanie do pracy dyplomowej: licencjackiej (10 pkt. ECTS), inżynierskiej (15 pkt. ECTS), magisterskiej (20 pkt. ECTS);

OBJAŚNIENIA

Symbol efektu tworzą:

- litera K – dla wyróżnienia, że chodzi o efekty kierunkowe,
- znak _ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K – dla oznaczenia kategorii efektów (W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne),
- numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0).

W kolumnie odniesienia do obszarowych efektów kształcenia należy wskazać symbole efektów kształcenia zaczerpnięte z opisu efektów kształcenia dla ośmiu wyodrębnionych w KRRK obszarów kształcenia, zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji*. Występujące w tym opisie symbole są złożone z następujących elementów:

- litera określająca nazwę obszaru kształcenia:
 - H: obszar kształcenia odpowiadający naukom humanistycznym,
 - S: obszar kształcenia odpowiadający naukom społecznym,
 - X: obszar kształcenia odpowiadający naukom ścisłym,
 - P: obszar kształcenia odpowiadający naukom przyrodniczym,
 - T: obszar kształcenia odpowiadający naukom technicznym,
 - M: obszar kształcenia odpowiadający naukom medycznym, naukom o zdrowiu oraz naukom o kulturze fizycznej,
 - R: obszar kształcenia odpowiadający naukom rolniczym, leśnym i weterynaryjnym,
 - A: obszar kształcenia odpowiadający naukom o sztuce,
- cyfra 1 lub 2, określająca poziom kształcenia (1 – studia/kwalifikacje pierwszego stopnia, 2 – studia/kwalifikacje drugiego stopnia),
- litera A lub P, określająca profil kształcenia (A – profil ogólnoakademicki, P – profil praktyczny),
- znak _ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K – dla oznaczenia kategorii efektów (W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne),
- numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0).

Matryca efektów kształcenia

Symbol kierunkowych efektów kształcenia	Kierunkowe efekty kształcenia	Moduły kształcenia			
		MK_1	MK_2	...	MK_m
K_W01					
K_W02					
.....					
K_U01					
K_U02					
.....					
K_K01					
K_K02					
.....					

OBJAŚNIENIA

Symbol efektu tworzą:

- litera K – dla wyróżnienia, że chodzi o efekty kierunkowe,
- znak _ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K – dla oznaczenia kategorii efektów (W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne),
- numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0).

Tabela odniesienia kompetencji inżynierskich przez kierunkowe efekty kształcenia

Nazwa kierunku studiów:		
Poziom kształcenia:		
Profil kształcenia:		
Symbol	Efekty kształcenia dla kwalifikacji pierwszego stopnia związanej z tytułem zawodowym inżyniera	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku
Wiedza		
InzA_W01		
InzA_W02		
.....		
Umiejętności		
InzA_U01		
InzA_U02		
.....		
Kompetencje społeczne		
InzA_K01		
InzA_K02		
.....		

Załącznik nr 1
do Uchwały nr 43/2011
z dnia 14 grudnia 2011 r.

Ogólna charakterystyka programu kształcenia na kierunku:

	Informacja	Dokument
Ogólna charakterystyka programu kształcenia:		
nazwa kierunku studiów	X	-
poziom kształcenia	X	-
profil kształcenia	X	-
Liczba semestrów (liczba pkt. ECTS)	X	-
forma prowadzenia studiów	X	-
tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	X	-
Uzasadnienie związku kierunku studiów ze strategią rozwoju	-	X
Ogólne cele kształcenia (sylwetka absolwenta)	-	X
Wymagania wstępne (zasady rekrutacji)	-	X
przyporządkowanie do obszaru lub obszarów kształcenia, wskazanie dziedziny i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów	X	-
Wskazanie dziedziny/dyscypliny do których odnoszą się efekty kształcenia	X	-
wskazanie ogólnych celów kształcenia, przewidywanych możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów	-	X
Efekty kształcenia		
tabela odniesień efektów kierunkowych do efektów obszarowych	-	Załącznik nr 1a
tabela odniesień modułów kształcenia (grupy przedmiotów lub przedmiotów) do efektów kształcenia dla kierunku	-	Załącznik nr 1b
matryca efektów kształcenia	-	Załącznik nr 1c
metody kształcenia, czyli formy prowadzenia zajęć (typy zajęć)	-	Załącznik nr 1d
sposoby weryfikacji (metody oceny) zakładanych efektów kształcenia osiąganych przez studenta	-	Załącznik nr 1e
tabela odniesienia efektów kształcenia dla kwalifikacji związanej z tytułem zawodowym inżyniera przez efekty kształcenia dla kierunku studiów	-	Załącznik nr 1f
Wartości wskaźników charakteryzujących program kształcenia		
procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z obszarów kształcenia w łącznej liczbie pkt. ECTS;	X	-
łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów;	X	-

łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;	X	–
łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych;	X	–
wymiar, zasady i formę odbywania praktyk, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje praktyki (zakładając, że jeden tydzień praktyki = 2 pkt. ECTS);	X	–
minimalna liczba godzin ECTS, którą student musi uzyskać, realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczeniowych lub na innym kierunku studiów;	X	–
liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując moduły kształcenia podlegające wyborowi (np. moduły specjalnościowe, praktyki zawodowe, seminaria i praca dyplomowa);	X	–
minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach z wychowania fizycznego.	X	–

X- należy załączyć informację w formie opisowej